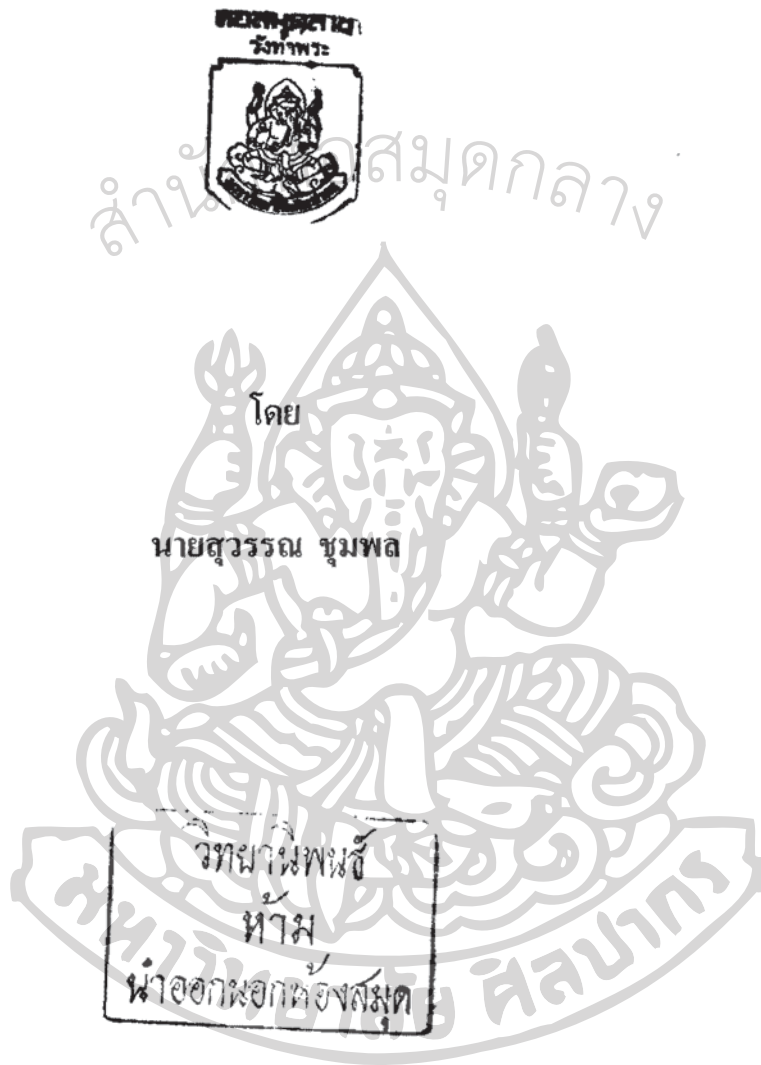

115549120

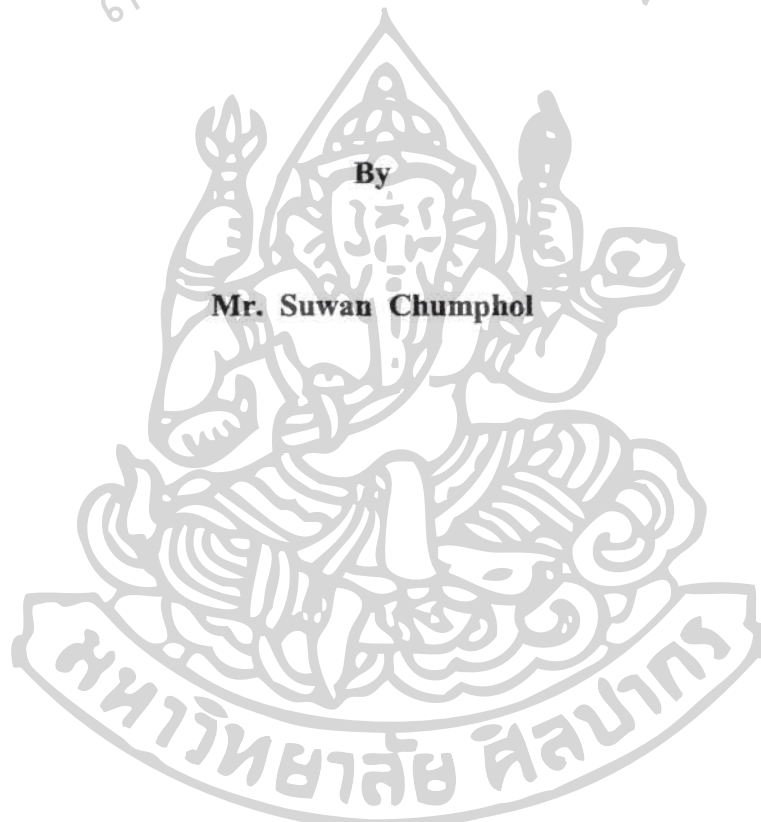
จิตวิญญาณแห่งชนบท
(The spirit of Thai countryside)

ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปบัณฑิต
ภาควิชาศิลป์ไทย
คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2551

The spirit of Thai countryside

สำนักหอสมุดกลาง

By

Mr. Suwan Chumphol

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Degree Bachelor of fine Art (B.F.A.)**

Department of Thai Art

THE FACULTY OF PAINTING SCULPTURE AND GRAPHIC ARTS

SILPAKORN UNIVERSITY

2008

คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร อนุมัติให้นับเอกสาร
ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปบัณฑิต สาขาวิชาศิลปไทย

.....
(อาจารย์ปัญญา วิจินธนสาร)

คณบดีคณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์

11. ๙๑. / ๕๒

คณะกรรมการตรวจศิลปนิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(ศาสตราจารย์ชอุต นิ่มเสมอ)

1๑. ๙๑. / ๕๒

..... กรรมการ

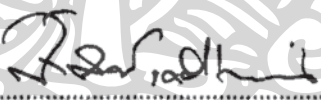
(ศาสตราจารย์ปรีชา เกาทอง)

12. ๙๑. / ๕๒

..... กรรมการ

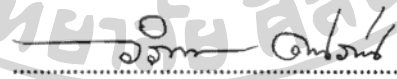
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อภิชัย ภิรมย์รักษ์)

12. ๙๑. / ๕๒

..... กรรมการ

(อาจารย์สาครินทร์ เครืออ่อน)

12. ๙๑. / ๕๒

..... กรรมการและเลขานุการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิรัชญา ดวงรัตน์)

12. ๙๑. / ๕๒

ผู้ควบคุมศิลปนิพนธ์

.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อภิชัย ภิรมย์รักษ์)

12. ๙๑. / ๕๒

หัวข้อศิลปะนิพนธ์	จิตวิญญาณแห่งชนบท
ชื่อนักศึกษา	นายสุวรรณ ชุมพล
สาขาวิชา	ศิลปะไทย
ภาควิชา	ศิลปะไทย
ปีการศึกษา	2551

สำนักหอสมุดกลาง

บทคัดย่อ

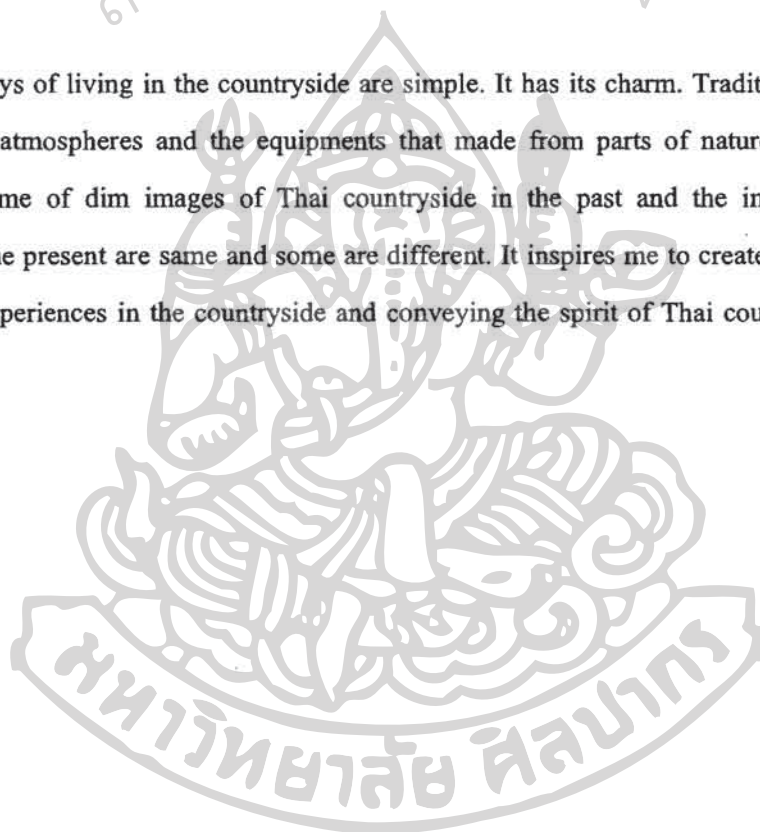
วิถีชีวิตชนบทมีความเรียบง่ายแต่ก็แฝงไปด้วยความมีเสน่ห์ในตัวของมันเอง
ขนบธรรมเนียมประเพณี การดำรงชีวิต รวมถึงฤดูกาล บรรยากาศ ข้าวของเครื่องใช้ที่ทำจากวัสดุ
ธรรมชาติ สิ่งต่างๆเหล่านี้ล้วนแล้วแต่ทำให้ข้าพเจ้ามีความประทับใจ ภาพของชนบทในอดีตที่
เลื่อนรางบางอย่างกับภาพในปัจจุบันที่มีความเหมือนและแตกต่างกัน ทำให้เกิดมุมมองในการ
สร้างสรรค์ผลงาน โดยการสะท้อนประสบการณ์ชีวิตในชนบทของข้าพเจ้า โดยถ่ายทอดจิตวิญญาณ
ชนบทในแง่มุมที่ข้าพเจ้ามีความประทับใจ

Thesis Title	The spirit of Thai countryside
Name	Mr. Suwan Chumphol
Concentration	Thai art
Department	Thai art
Academic Year	2008

สำนักหอสมุดกลาง
ABSTRACT

Thai ways of living in the countryside are simple. It has its charm. Traditional, ways of living, seasons, atmospheres and the equipments that made from parts of nature, all of these impress me. Some of dim images of Thai countryside in the past and the images of Thai countryside in the present are same and some are different. It inspires me to create my works by reflecting my experiences in the countryside and conveying the spirit of Thai countryside that I was impressed.

กิตติกรรมประกาศ

ศิลปะนิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยความอนุเคราะห์ และได้รับความช่วยเหลือด้วยดีตลอดมา ข้าพเจ้าขอโน้มรำลึกถึงความเคารพอย่างสูง ต่อบิดา มารดา ผู้ให้กำเนิด อบรมสั่งสอน ข้าพเจ้าตลอดมาขอบคุณพี่ชายของข้าพเจ้าผู้อุปการะส่งเสียข้าพเจ้าและผู้มีอุปการะคุณ สถาบันการศึกษาทุกแห่งที่ข้าพเจ้าศึกษา ตลอดจนจนคณาจารย์ทุกท่านที่ให้ความรู้ชี้แนะการสร้างสรรค์ศิลปะตั้งแต่แรกเริ่มจนกระทั่งถึงวิทยานิพนธ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อาจารย์ อภิชัย ภิรมย์รักษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาในการทำศิลปะนิพนธ์ที่ได้ให้ความรู้ในทุกๆ ด้านแก่ข้าพเจ้า จนศิลปะนิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี จึงขอกราบขอบคุณมา ณ ที่นี้ด้วย

คำนำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารประกอบวิทยานิพนธ์จิตรกรรมของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ในหัวข้อ “ จิตวิญญาณแห่งชนบท ” เป็นการนำเสนอข้อมูลในการสร้างสรรค์งานวิทยานิพนธ์ ซึ่งเป็นการศึกษาค้นคว้า สร้างสรรค์ระบบความคิด เทคนิค วิธีการ จากประสบการณ์การดำเนินชีวิตในชนบท ทั้งนี้ยังเสนอระเบียบขั้นตอนเพื่อแสดงขอบข่ายในการค้นคว้าและสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ เป็นลักษณะเฉพาะหรือสัญลักษณ์อย่างหนึ่งที่มีความหมายและความสำคัญในตัวเองเมื่อกล่าวถึงคำว่าชนบท

สำนักหอสมุดกลาง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
คำนำ.....	ช
สารบัญ.....	ซ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1. บทนำ.....	
ความเป็นมา.....	1
วัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์.....	1
แนวความคิดในการสร้างสรรค์.....	2
ขอบเขตของการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์.....	2
วิธีการศึกษาหาข้อมูล.....	2
2. ข้อมูลเกี่ยวกับการสร้างสรรค์.....	
อิทธิพลต่างๆที่สนับสนุนการทำศิลปนิพนธ์.....	4
3. วิธีการดำเนินงาน.....	
รูปแบบผลงาน.....	12
เส้น.....	13
สีและน้ำหนัก.....	14
พื้นผิว.....	15
ที่ว่าง.....	16
4. การพัฒนาความคิดด้านความคิดและรูปแบบ.....	
ระยะที่ 1.....	19
ระยะที่ 2.....	19
ระยะที่ 3.....	20
5. การวิเคราะห์ผลงานศิลปนิพนธ์.....	
6. สรุปการสร้างสรรค์ผลงาน.....	

รายชื่อผลงานศิลปนิพนธ์.....55
ประวัติผู้ศึกษา.....56

สารบัญภาพ

หัวข้อ	หน้า
ภาพประกอบข้อมูลการทำงาน.....	5-11
ภาพประกอบการวางรูปแบบผลงาน.....	13-16
ผลงานก่อนศิลปะนิพนธ์.....	
ระยะที่ 1 ชั้นที่ 1	21
ระยะที่ 1 ชั้นที่ 2	22
ระยะที่ 1 ชั้นที่ 3	23
ระยะที่ 1 ชั้นที่ 4	24
ระยะที่ 1 ชั้นที่ 5	25
ระยะที่ 1 ชั้นที่ 6	26
ระยะที่ 1 ชั้นที่ 7	27
ระยะที่ 1 ชั้นที่ 8	28
ระยะที่ 1 ชั้นที่ 9	29
ระยะที่ 1 ชั้นที่ 10	30
ระยะที่ 2 ชั้นที่ 1	31
ระยะที่ 2 ชั้นที่ 2	32
ระยะที่ 2 ชั้นที่ 3.....	33
ภาพร่างศิลปะนิพนธ์.....	34
ชั้นที่ 1.....	39
ชั้นที่ 2.....	44
ชั้นที่ 3.....	48
ภาพผลงานศิลปะนิพนธ์ชั้นที่ 1.....	35
รายละเอียดผลงานศิลปะนิพนธ์ชั้นที่ 1.....	36-38
ภาพผลงานศิลปะนิพนธ์ชั้นที่ 2.....	40
รายละเอียดผลงานศิลปะนิพนธ์ชั้นที่ 2.....	41-43
ภาพผลงานศิลปะนิพนธ์ชั้นที่ 3.....	45
รายละเอียดผลงานศิลปะนิพนธ์ชั้นที่ 3.....	46-47
ภาพผลงานศิลปะนิพนธ์ชั้นที่ 4.....	49
รายละเอียดผลงานศิลปะนิพนธ์ชั้นที่ 4.....	50-52

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา

สังคมในชนบทมีความเป็นอยู่ที่เรียบง่าย ใกล้ชิดธรรมชาติ เป็นที่รู้จักมักคุ้น เอื้อเพื่อเอื้อแผ่
จริงใจต่อกัน อีกทั้งยังยึดถือขนบธรรมเนียมประเพณีเป็นพื้นฐานในการดำเนินชีวิต

ชีวิตชนบทเป็นสื่อแสดงถึงภูมิปัญญา และวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามที่มีคุณประโยชน์
ต่อวิถีชีวิตที่สืบทอดต่อกันมาของคนในชนบทตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

จากสภาวะนี้ ทำให้ชาวชนบทต้องปรับตัวให้กลมกลืนกับสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติที่มี
การเปลี่ยนแปลงตลอด จึงทำให้ชาวชนบทต้องสร้างที่อยู่อาศัยให้ถูกหลัก คูทิศทางการสร้าง
บ้านเรือน เพื่อลดการสูญเสียให้น้อยลง และปลูกพืชผลไร่นาให้ทันเก็บเกี่ยวตามฤดูกาล มีเมล็ด
พืชพันธุ์ไม่เหมือนกัน กฎเกณฑ์การดำเนินชีวิตของชาวไทยในชนบทแต่ละท้องถิ่นจะแตกต่างกัน
ไปตามสภาพภูมิประเทศกับลักษณะนิสัยของคนแต่ละที่ มีประเพณีของคนแต่ละท้องถิ่นต่างกัน
ออกไป ช่วยให้คนในชนบทได้ทำกิจกรรมร่วมกัน ช่วยเหลือและใกล้ชิดกัน มีความเป็นมิตร
ผูกพันกันอย่างแน่นแฟ้น

วัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์

การสร้างสรรค์ผลงานมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. แสดงความเป็นชนบทในแบบของตนเองที่มีความรู้สึกต่อสิ่งนั้นๆ เช่น ข้าวของเครื่องใช้
สภาพอากาศ ฤดูกาล วิถีชีวิตความเป็นอยู่
2. แสดงจิตวิญญาณชนบทในแบบของข้าพเจ้าซึ่ง หมายถึง ความสัมพันธ์ ผูกพันกันใน
สังคมชนบท ความเรียบง่ายไม่สับสนวุ่นวาย ความอบอุ่น ความรักจากครอบครัว ความสัมพันธ์กัน
ระหว่างวิถีชีวิตชนบทกับข้าวของเครื่องใช้ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เพื่อให้หวนรำลึกถึงอดีตที่
อบอุ่นและมีความสุข
3. สร้างสรรค์ผลงานในรูปแบบของไทยร่วมสมัย ซึ่งมีทั้งการเขียนและทำพื้นผิว เพื่อช่วย
เกิดความสมบูรณ์ในตัวเอง

แนวความคิดในการสร้างสรรค์

วิถีชีวิตชนบทมีความเรียบง่ายแต่ก็แฝงไปด้วยความมีเสน่ห์ในตัวของมันเอง
 ชนบทธรรมเนียมประเพณี การดำรงชีวิต รวมถึงฤดูกาล บรรยากาศ ข้าวของเครื่องใช้ที่ทำจากวัสดุ
 ธรรมชาติ สิ่งต่างๆเหล่านี้ล้วนแล้วแต่ทำให้ข้าพเจ้ามีความประทับใจ ภาพของชนบทในอดีตที่
 เลือนรางบางอย่างกับภาพในปัจจุบันที่มีความเหมือนและแตกต่างกัน ทำให้เกิดมุมมองในการ
 สร้างสรรค์ผลงาน โดยการสะท้อนประสบการณ์ชีวิตในชนบทของข้าพเจ้า โดยถ่ายทอดจิตวิญญาณ
 ชนบทในแง่มุมที่ข้าพเจ้ามีความประทับใจ

ขอบเขตของการสร้างสรรค์ศิลปะนิพนธ์

โครงการศิลปะนิพนธ์ของข้าพเจ้ามีขอบเขตดังนี้

1. เนื้อหา เกี่ยวกับวิถีชีวิตชนบท วัฒนธรรม ชนบทธรรมเนียมประเพณี ในชนบท โดย
 มีรูปทรงและรูปแบบของงานมาจากข้าวของเครื่องใช้ที่มีอยู่จริงและจากจินตนาการของข้าพเจ้า
2. เทคนิค ใช้สีอะคริลิกในการลงสีตัวงาน และใช้สีโปสเตอร์สร้างพื้นผิวสี ทำให้มีความ
 น่าสนใจมากยิ่งขึ้น ด้วยการขีด ถู ขูด ขีด ภาพ
3. เป็นงานศิลปะไทยร่วมสมัยที่มีลักษณะ 2 มิติ

วิธีการศึกษาและหาข้อมูล

วิธีการศึกษา

ข้าพเจ้าค้นคว้าข้อมูลเรื่อง วิถีชีวิตชนบท จากหลายๆด้าน เช่น ข้อมูลจากหนังสือ แต่โดย
 ส่วนตัวของข้าพเจ้าข้อมูลมาจากประสบการณ์ จากชีวิตความเป็นอยู่ตั้งแต่กำเนิดจนถึงปัจจุบัน ซึ่ง
 เป็นข้อมูลที่ชัดเจนและสำคัญมากข้าพเจ้ามีประสบการณ์จากองค์ประกอบดังนี้

1. ความเชื่อทางพุทธศาสนา เชื่อในเรื่องวิญญาณที่มีผลกับชนบทธรรมเนียมประเพณี วิถี
 ชีวิตความเป็นอยู่
2. สภาพทางกายภาพของภูมิภาค การได้สัมผัสกับชนบทอย่างลึกซึ้ง
3. สภาพภูมิอากาศ ที่มีผลมาจาก ความหนาว ความร้อน ความแห้งแล้ง ความอุดมสมบูรณ์

4.รูปทรงที่มาจาก ข้าวของเครื่องใช้ในชนบท วิธีการดำรงชีวิต เพื่อเป็นสื่อบอกสภาพและ ความชัดเจนในการแสดงออก การนำสีจากพื้นดิน พืชพันธุ์ บรรยากาศ อบอุ่น แห้งแล้ง ชุ่มชื้น ตามแต่ฤดูกาล

5.ความจำเพาะในการเลือกมุมมอง การศึกษามุมมองจากการใช้ชีวิตของคนในชนบท

แหล่งข้อมูล

1. ประสบการณ์ตรง ข้อมูลโดยตรงจากตนเอง
2. ห้องสมุด สิ่งพิมพ์ต่างๆ
3. พิพิธภัณฑ์วัฒนธรรมพื้นถิ่น
4. อินเทอร์เน็ต ข้อมูลทั้งเนื้อหาและภาพประกอบ
5. การแลกเปลี่ยน พูดคุย ศึกษาเก็บข้อมูลขนบธรรมเนียมประเพณีต่างๆ คำแนะนำจากผู้รู้ จากบุคคลในท้องถิ่น

บทที่ 2

ข้อมูลเกี่ยวกับการสร้างสรรค์

อิทธิพลต่างๆ ที่สนับสนุนการทำศิลปนิพนธ์

1. อิทธิพลจากธรรมชาติ

ข้าพเจ้าเรียนรู้ ชิมซาบความเป็นธรรมชาติของชนบท ทำให้เกิดรูปแบบความคิดที่เกิดขึ้นในใจ จากประสบการณ์ที่สั่งสมไว้ พัฒนาลึกละเอียดตรงตามแนวความคิด จากอิทธิพลธรรมชาติ ซึ่งธรรมชาติ คือ ทุกสิ่งทุกอย่าง เกิด คับเองตามธรรมชาติแห่งโลกวิสัย ธรรมชาติเป็นสื่อพื้นฐานสำคัญ เป็นแรงบันดาลใจให้แก่ศิลปินในการสร้างงานศิลปะ ความหมายของธรรมชาติครอบคลุมถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่เกิดขึ้นเองในโลก เช่น ป่า พื้นดิน สัตว์ พืช น้ำ รวมไปถึงมนุษย์เองด้วย และบางสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น ซึ่งข้าพเจ้าได้สัมผัสกับธรรมชาติตลอดเวลา จากการที่ได้มีชีวิตตั้งแต่วัยเยาว์ ได้ดำเนินชีวิตอยู่ในชนบท ได้พบเห็นกับสภาพของชีวิตการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ของชนบทได้ดี ได้สัมผัสกับบรรยากาศในทุกฤดูกาล ในแต่ละฤดูกาลนั้นก็มีความพิเศษและเสน่ห์ในตัวของมันเอง ทำให้การแสดงออกในงานของข้าพเจ้า มีเรื่องของบรรยากาศอยู่มาก เป็นการถ่ายทอดจินตนาการจากความทรงจำมาเป็นงานในแบบของตัวเอง

2. อิทธิพลทางวัฒนธรรมและสังคม

โดยพื้นฐานทั่วไปแล้ว สังคมไทยในชนบทมีความเกื้อกูลกัน สภาพจิตใจของผู้คนยังมีความรัก ความอบอุ่น มีน้ำใจ มีมิตรไมตรีต่อกัน แม้กระทั่งความผูกพันระหว่างเพื่อนฝูง ญาติพี่น้องช่วยเหลือเผื่อแผ่ซึ่งกันและประกอบกับศิลปวัฒนธรรมที่ดั้งเดิมหลายยุคหลายสมัยของแต่ละท้องถิ่น จึงทำให้เกิดวัฒนธรรมสืบทอดกันต่อมา การแสดงออกถึงความเคารพต่อผู้อาวุโสกว่าซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งสำคัญ เรื่องราวเกี่ยวกับประเพณี และการดำเนินชีวิตของคนในชนบท สภาพแวดล้อมตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน เป็นความผูกพันที่อยู่ในจิตสำนึกตลอดมา ประกอบกับความเป็นอยู่และการดำเนินชีวิตที่เรียบง่าย เป็นสิ่งที่กระตุ้นให้ข้าพเจ้าเกิดความรู้สึกที่แสดงออกมาในงานศิลปะ

ข้อมูลในการสร้างสรรค์

ในการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์ข้าพเจ้าได้รวบรวมข้อมูลจากสถานที่จริง ได้ศึกษาจากวิถีชีวิตของชาวชนบท ดังรูปภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 1 คอกสำหรับใส่อาหารให้วัว ควาย เช่น หญ้า ฟาง

ภาพที่ 2 แปลงปลูกผักในชนบท เป็นการปลูกพืชผักในแบบที่เรียบง่าย

ภาพที่ 3

ภาพที่ 4

ภาพที่ 5

ภาพที่ 6

ภาพที่ 7

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงาน

การนำเรื่องราวในสิ่งที่ข้าพเจ้าได้สัมผัสอย่างแท้จริงมาถ่ายทอดในแบบชีวิตชนบทที่เรียบง่าย พึ่งพาอาศัยกันละกัน ดำเนินชีวิตโดยพึ่งพาธรรมชาติ ใช้ชีวิตอยู่ด้วยภูมิปัญญาชาวบ้าน ซึ่งจากหนังสือและข้อมูลอ้างอิงต่างๆที่เกี่ยวข้อง ทำให้ประเด็นในการทำงานในรูปแบบของข้าพเจ้ามีความเข้าใจและเด่นชัดมากขึ้น

การทำงานศิลปะ ข้าพเจ้าใช้ความรู้สึกจากภายในที่ใช้ประสบการณ์จากการใช้ชีวิตในชนบท ซึ่งมีความรู้สึกที่ลึกซึ้งถึงบรรยากาศและชีวิตแบบชนบทที่มีวิธีการวางแผนและขบวนการในการทำงาน คือ

- 1.รูปแบบผลงาน
- 2.เทคนิควิธีการ ขั้นตอนการทำงาน

รูปแบบผลงาน

การจัดวางรูปแบบผลงานของข้าพเจ้า เน้นในเรื่องของความเรียบง่าย เพื่อให้สื่อความหมายที่ตรงกับแนวความคิดในแบบชีวิตชนบท จำแนกการแสดงออกทางทัศนศิลป์ดังนี้

1. เส้น (line)
2. สีและน้ำหนัก (colour, tone)
3. พื้นผิว (texture)
4. พื้นที่ว่าง (space)

เส้น (Line)

เส้นที่เกิดขึ้นในงานของข้าพเจ้า เกิดจากรูปทรงของวัตถุเองส่วนหนึ่ง และจากการรวมตัวของวัตถุเป็นเส้นใหม่ส่วนหนึ่ง เส้นเป็นส่วนสำคัญในการแสดงออก ทั้งในส่วนของรายละเอียด และการกำหนดรูปทรง การกำหนดทิศทางของเส้นให้ทิศทางของเส้นไม่ขัดแย้งกันมากเกินไป วางเส้นให้ดูเรียบง่าย สอดคล้องกับแนวความคิด

ภาพที่ 8

สีและน้ำหนัก (Colour , Tone)

สี ในงานของข้าพเจ้า ข้าพเจ้าใช้สีส่วนใหญ่เป็นแบบ สีเอกรงค์ (mono-chrome) โดยใช้สีในโทนอบอุ่น ครอบคลุมทั่วทั้งภาพ และมีสีในโทนเย็นมาขัดแย้งบ้าง ทำให้ผู้ชมผลงานคิดและจินตนาการตามข้าพเจ้าหรือมากกว่าที่สุดแล้วแต่บุคคล

น้ำหนัก เป็นการแบ่งค่าความอ่อนแก่ของวัตถุ น้ำหนักทำให้เกิดความลึก ดัน หนา บาง ระยะของวัตถุ ระยะของภาพ และความสมบูรณ์ของภาพ

สีและน้ำหนัก ข้าพเจ้าแสดงให้เห็นถึงความรู้สึกที่เรียบง่าย อบอุ่น เน้นในเรื่องของสี ส่วนเรื่องหรือน้ำหนักนั้นอาจจะกลายเป็นเรื่องของบรรยากาศของภาพ การทำน้ำหนักจึงมีไม่มาก ข้าพเจ้าจึงเน้นหนักไปในด้านของการใช้สี

ภาพที่ 9

พื้นผิว (Texture)

พื้นผิวเป็นคำบอกคุณลักษณะของวัตถุนั้นๆ การสร้างพื้นผิวทำให้งานมีความน่าสนใจมากขึ้น แบ่งพื้นผิวเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. พื้นผิวที่เป็นพื้นของภาพ

ในการทำงานของช่างเจ้ามีการวางพื้นหลังของภาพ เป็นพื้นผิวของเมล็ดข้าวเกือบทั่วทั้งภาพ เปรียบเสมือนเป็นลานตากข้าวของชาวนา

2. พื้นผิวที่เป็นรูปทรงของภาพ

รูปทรงต่างๆ ในงานของช่างเจ้าสร้างพื้นผิวในตัวรูปทรงด้วยสีโป้วเกือบทุกรูปทรง เพื่อให้เห็นเป็นรอยนูนขึ้นมา ทำให้ตัวงานน่าสนใจมากยิ่งขึ้น และไม่ลื่นไปกับบรรยากาศมากเกินไป

จปภ.
1/04
๒๕๕1
๐๐๕

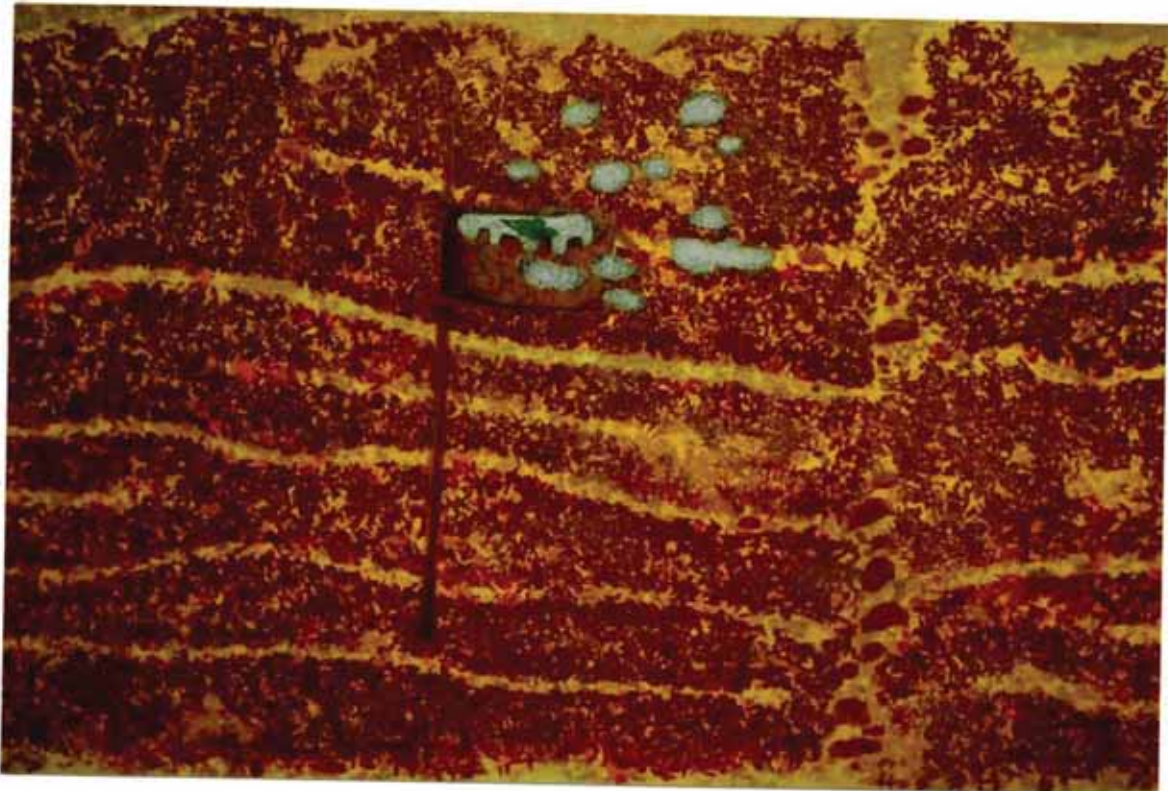

ภาพที่ 10

พื้นที่ว่าง (Space)

รูปทรงต้องประกอบไปด้วยพื้นที่ว่าง และในพื้นที่ว่างสามารถสร้างรูปทรงได้ด้วยตัวของมันเอง แต่บางครั้งต้องใช้จินตนาการในการสร้างภาพในมโนคติ พื้นที่ว่างสร้างมาจากเมล็ดข้าว ซึ่งอาจมองว่าเมล็ดข้าวก็เป็นรูปทรงเล็กๆ เหมือนกัน การทำให้เห็นถึงวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ พื้นที่ว่าง (เมล็ดข้าว) ล้อมรอบรูปทรงที่สร้างขึ้น ทำให้เห็นถึงสาระและประเด็นของตัวงานที่เด่นชัดมากขึ้น

ภาพที่ 11

เทคนิควิธีการและขั้นตอนการทำงาน

1.ประมวลความคิด

1.1 รวบรวมข้อมูลต่างๆ โดยการศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ ภาพถ่าย และจากประสบการณ์ของข้าพเจ้าเอง

1.2 นำข้อมูลต่างๆมาสร้างภาพร่าง(sketch) โดยวางเนื้อหาในส่วนที่พอใจมาจัดวางให้เกิดรูปทรงที่สอดคล้องกับรูปแบบและเนื้อหาของงาน จินตนาการจากเรื่องที่ทำจนกว่าจะเห็นความเหมาะสมและประสานสัมพันธ์กันดี เพิ่มเติมด้วยสี น้ำหนัก เพื่อให้รู้ถึงโครงสร้างของภาพโดยรวม

2.กำหนดรูปแบบทางศิลปะ

กำหนดรูปแบบของงานเป็นกึ่งนามธรรม(semi-abstract) เพื่อให้สื่อความหมายได้ง่าย และสามารถใช้ความคิด จินตนาการได้มากยิ่งขึ้น

ในการทำงานศิลปะของข้าพเจ้ามีการใช้อุปกรณ์ในการทำงานและขั้นตอนในการทำงานดังต่อไปนี้

อุปกรณ์ในการทำงาน

1. เฟรม
2. สีอะคริลิก
3. พู่กัน
4. สีโป๊ว
5. ดินสอ
6. คัตเตอร์
7. สีน้ำพลาสติก
8. กระดาษทราย
9. กาว

ขั้นตอนการทำงาน

ในการทำงานของข้าพเจ้ามีขั้นตอนในการทำงานดังต่อไปนี้

1. เลือกภาพร่าง(sketch) และเตรียมเฟรม โดยการใช้สีน้ำพลาสติก ทารองพื้น 3-4 รอบ
2. ร่างภาพให้เห็นโครงสร้างรวมของภาพ
3. สร้างพื้นของภาพ ใช้เมล็ดข้าวโรยตามแบบร่างที่กำหนดเอาไว้ ใช้สีที่ผสมในโทนสีตามแบบร่างจากนั้นลงสีตามที่วางเมล็ดข้าวไว้ โดยลงซ้ำ 2 รอบ หลังจากนั้นรอประมาณ 2-3 ชั่วโมง หรือจนกว่าสีจะแห้ง แล้วจึงแกะเมล็ดข้าวออก โดยพื้นผิวเมล็ดข้าวนี้เป็นในส่วนของพื้นหลัง
4. สร้างรูปทรง โดยการนำสีโป้วมาสร้างให้เกิดผิวที่มีลักษณะตามความเป็นจริงของรูปทรงนั้นๆ ซึ่งมีทั้งการ ขูด ขีด ถู ตามลักษณะของรูปทรงที่ทำพื้นผิวลงไป ในขั้นตอนในการทำปูนูน จะใช้กระดาษทรายขัดให้เห็นถึงพื้นผิวในลักษณะรูปทรงนั้น
5. ลงสีบรรยากาศทั่วทั้งภาพ และลงสีตามรูปทรงต่างๆในงาน รวมถึงการสร้างน้ำหนักพื้นผิว
6. ขั้นตอนสุดท้ายเป็นการเก็บรายละเอียดของภาพทั้งหมด   ดูเรื่องของบรรยากาศน้ำหนักของภาพ จนเกิดความงาม ความลงตัว และความเหมาะสมสมบูรณ์ของชิ้นงาน

บทที่ 4

การพัฒนา คล็ดลายด้านความคิดและรูปแบบ

การสร้างสรรค์ผลงานของข้าพเจ้าแบ่งเป็นระยะในการทำงานดังนี้

ระยะที่ 1

เป็นผลงานช่วงก่อนโครงการศิลปนิพนธ์ (Terminal project) ในภาคการศึกษาด้านชั้นปีที่ 5 ข้าพเจ้าได้เปลี่ยนแปลงแนวความคิดในการทำงาน จากการทำในเรื่องของ คติความเชื่อ มาเป็น จิตวิญญาณแห่งชนบท ซึ่งเป็นเรื่องที่ข้าพเจ้ามีแรงบันดาลใจที่ได้จากประสบการณ์ตรงและเป็น สิ่งจูงใจให้สร้างสรรค์ผลงานมากกว่า

การทำงานในระยะแรกในช่วงนี้ข้าพเจ้าสร้างสรรค์ผลงานในรูปแบบที่ไม่ลดทอนรูปทรง มากนัก วางรูปทรงให้มีชีวิตชีวา เป็นรูปทรงที่มาจากข้าวของเครื่องใช้ภายในบ้าน มีบรรยากาศที่มีความสลัวเป็นช่วงการทดลองเทคนิค วิธีการ การวางสี รูปทรง องค์ประกอบของภาพ ผลงานในระยะนี้แสดงออกทางอารมณ์ที่มากพอสมควร รูปทรงที่ดูมีชีวิต การทำบรรยากาศและพื้นผิวที่ยังไม่ลงตัว ลักษณะพื้นผิวในผลงานในระยะนี้ ยังไม่ได้ผลเท่าที่ควร เนื่องจากพื้นผิวที่ทำจากสีโป๊วซึ่งเป็นการบีบเป็นเส้นนูนตามรูปทรงต่างๆในภาพ ในพื้นผิวในบางรูปทรงยังไม่เหมาะสม เพราะในของใช้แต่ละอย่างย่อมมีลักษณะของผิวที่แตกต่างกันออกไป เช่น หยาบ เรียบ ขรุขระ เป็นต้น รูปแบบในงานไม่มีความเด่นชัดในเรื่องของการแสดงออกถึงความเป็นตัวตนของข้าพเจ้าเอง จึงเป็น สิ่งที่ข้าพเจ้าต้องการรูปแบบในการแสดงออกให้เด่นชัดมากกว่านี้

ระยะที่ 2

เป็นผลงานช่วง โครงการศิลปนิพนธ์(Terminal project) ในภาคการศึกษาสุดท้ายระยะนี้เป็น การทำผลงานใน 2 ผลงาน มีการวางองค์ประกอบที่กระจายเป็นจุดๆ เน้นในบางจุดไม่มองเห็น มุมมองกว้างๆ ของชนบท วางมุมมองด้านหน้า การกระจายของรูปทรงมีมากเกินไปทำให้ขาดความ สมดุลของภาพ จึงต้องใช้น้ำหนักเพื่อทำให้งานมีความสมบูรณ์ และลดความละลานตาจากการ กระจายของรูปทรงต่างๆ ทำให้มีความผสมกลมกลืนกันมากขึ้น ผลงานในระยะนี้ข้าพเจ้าได้สร้าง ลักษณะของพื้นผิว ที่เป็นพื้นหลังของภาพ โดยใช้เม็ล็ดข้าวในการสร้างสรรค์ แต่พื้นผิวรูปทรง

ต่างๆ ในช่วงนี้ก็ถือว่าสำเร็จและสมบูรณ์มากกว่าระยะที่ผ่านมาเพราะข้าพเจ้าได้ศึกษาข้อมูลจากของใช้อย่างจริงจังมากขึ้นทำให้ในแต่ละรูปทรงมีความเหมาะสมและดูจริงจังมากขึ้น

ระยะที่ 3

ผลงานศิลปนิพนธ์(Terminal project) ชุดนี้ เป็นการทำงานในรูปแบบที่แตกต่างไปจากเดิมอย่างเห็นได้ชัด การปรับปรุงเรื่องการใช้สี การจัดวางรูปแบบ องค์ประกอบ ที่ทำให้งานมีความผสมกลมกลืนกันยิ่งขึ้นแบ่งเป็นข้อๆ ได้ดังนี้

สี ผลงานในชุดนี้ข้าพเจ้าได้ปรับปรุงการใช้สี ที่มีความจัดของสีมากขึ้นโดยไม่ลดค่าสีเหมือนในระยะที่ผ่านมา ใช้สีในโทนที่อบอุ่น สร้างบรรยากาศตามจินตนาการที่ได้จากประสบการณ์ของตนเอง เป็นการใช้สีที่สดใส ตัดกับงานในระยะที่ผ่านมาที่จัดพอสมควร สร้างสีในบรรยากาศและรูปทรงให้ผสมกลมกลืนกันมากที่สุด

รูปแบบรูปทรง การจัดวางรูปทรงในระยะนี้ เน้นการจัดวางในรูปแบบง่าย จัดภาพที่ลักษณะเหมือนมองจากที่สูง มองแบบภาพจิตรกรรมฝาผนังของศิลปะไทย รูปทรงที่มาจากของใช้พื้นบ้านของชนบท นำรูปทรงเมล็ดข้าวที่เคยเป็นเพียงพื้นหลังของภาพ มาเป็นรูปทรงในส่วนที่สำคัญของภาพให้ความสำคัญมากขึ้น รูปทรงจากของใช้และจากพืชพันธุ์ของชนบทถูกดัดแปลงดัดทอน ตามความเหมาะสม

น้ำหนัก ผลงานในระยะนี้การทำน้ำหนักของภาพ มีการทำน้ำหนักที่ไม่ชัดเจนมากนัก ไม่ขาวจัดดำจัด น้ำหนักอยู่กลางๆ เมื่อเทียบกับผลงานที่ผ่านมา ข้าพเจ้าลดบทบาทของการทำน้ำหนักให้อยู่กลางๆ น้ำหนักจึงกลายเป็นส่วนช่วยในเรื่องบรรยากาศของผลงานมากกว่า

ผลงานในชุดศิลปนิพนธ์นี้มีความสมบูรณ์ มีเอกภาพกว่าระยะที่ผ่านมา สามารถแสดงออกทางความคิด ความรู้สึก เทคนิควิธีการ ที่ตรงตามจุดมุ่งหมายของข้าพเจ้าได้สัมฤทธิ์ผลมากที่สุด

ภาพที่ 12 ผลงานก่อนศิลปินนิพนธ์ ระยะที่ 1 ชั้นที่ 1

ชื่อภาพ อังโล่ 1

ขนาด 20 x30 cm.

เทคนิค สีอะคริลิก

ภาพที่ 13 ผลงานก่อนศิลปินนิพนธ์ ระยะที่ 1 ชั้นที่ 2
ชื่อภาพ อังโล่ 2
ขนาด 140 x160 cm.
เทคนิค สีอะคริลิก

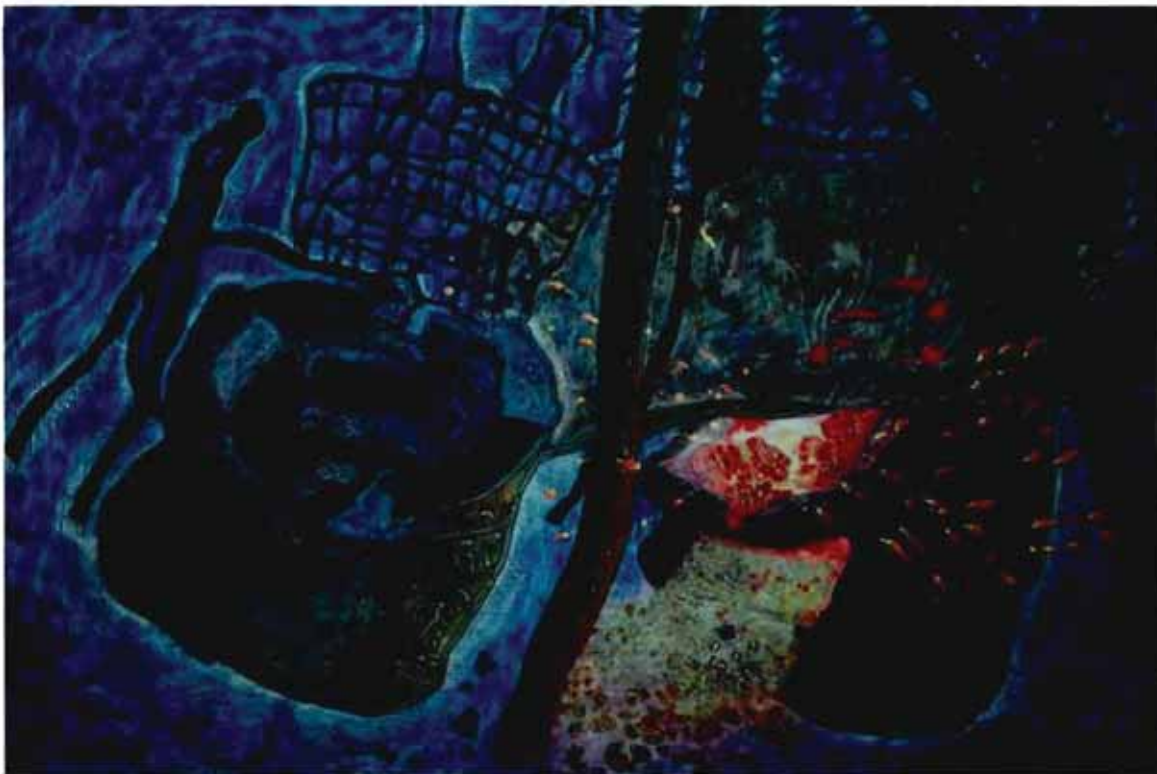

ภาพที่ 14 ผลงานก่อนศิลปินนิพนธ์ ระยะที่ 1 ชั้นที่ 3

ชื่อภาพ อังโล่ 3

ขนาด 150 x180 cm.

เทคนิค สีอะคริลิก

ภาพที่ 15 ผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ ระยะเวลาที่ 1 ชั้นที่ 4
ชื่อภาพ อังโล่ 4
ขนาด 100 x120 cm.
เทคนิค สีอะคริลิก

ภาพที่ 16 ผลงานก่อนศิลปินนิพนธ์ ระยะที่ 1 ชั้นที่ 5

ชื่อภาพ อั้งโล่ 5

ขนาด 120 x 100 cm.

เทคนิค สีอะคริลิก

ภาพที่ 17 ผลงานก่อนศิลปินนิพนธ์ ระยะเวลาที่ 1 ชั้นที่ 6
ชื่อภาพ ครัว (หน้า) ฝน 1
ขนาด 150 x170 cm.
เทคนิค สีอะคริลิก

ภาพที่ 18 ผลงานก่อนศิลปินนิพนธ์ ระยะเวลาที่ 1 ชั้นที่ 7

ชื่อภาพ ครว (หน้า) ฝน 2

ขนาด 120 x150 cm.

เทคนิค สีอะคริลิก

ภาพที่ 19 ผลงานก่อนศิลปินนิพนธ์ ระยะที่ 1 ชั้นที่ 8

ชื่อภาพ ปลา (รอ) ่าง

ขนาด 100 x120 cm.

เทคนิค สีอะคริลิก

ภาพที่ 20 ผลงานก่อนศิลปินนิพนธ์ ระยะที่ 1 ชั้นที่ 9
ชื่อภาพ หน้าร้อน (แสง)
ขนาด 150 x180 cm.
เทคนิค สีอะคริลิก

ภาพที่ 21 ผลงานก่อนศิลปินนิพนธ์ ระยะที่ 1 ชั้นที่ 10
ชื่อภาพ หน้าร้อน
ขนาด 130 x170 cm.
เทคนิค สีอะคริลิก

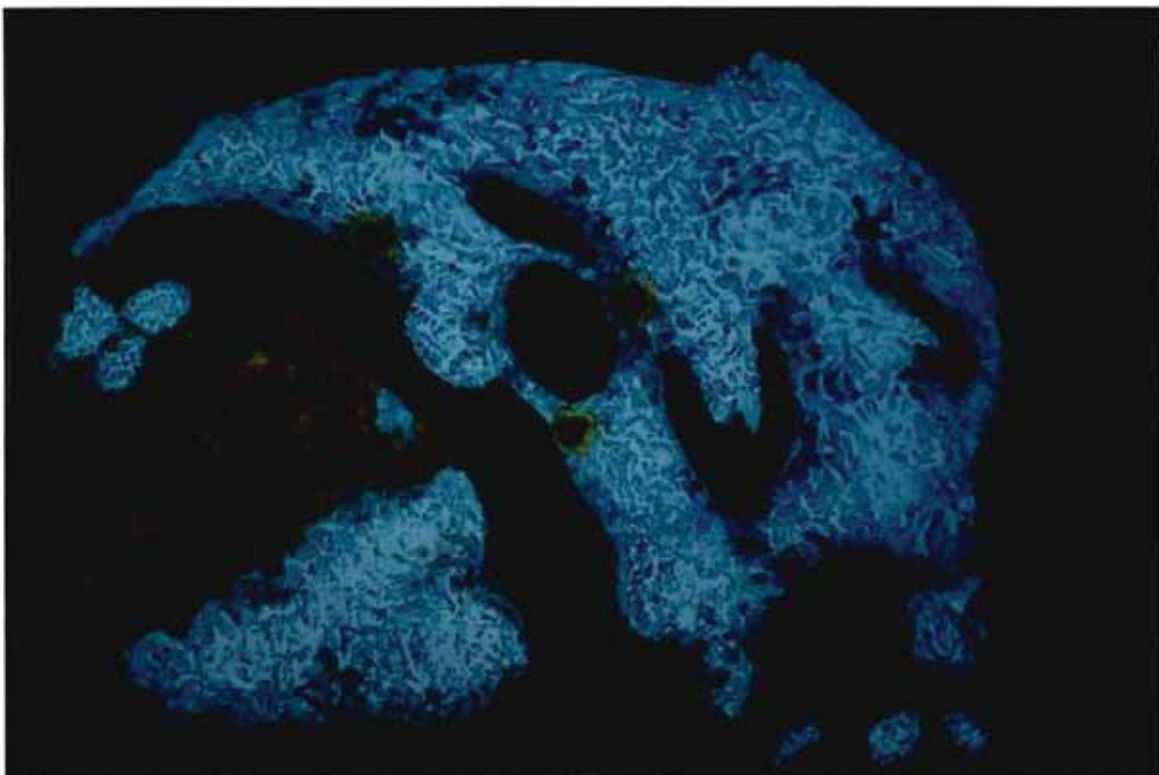

ภาพที่ 22 ผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ ระยะที่ 2 ชั้นที่ 1

ชื่อภาพ ไม้กวาด

ขนาด 80 x60 cm.

เทคนิค สีอะคริลิก

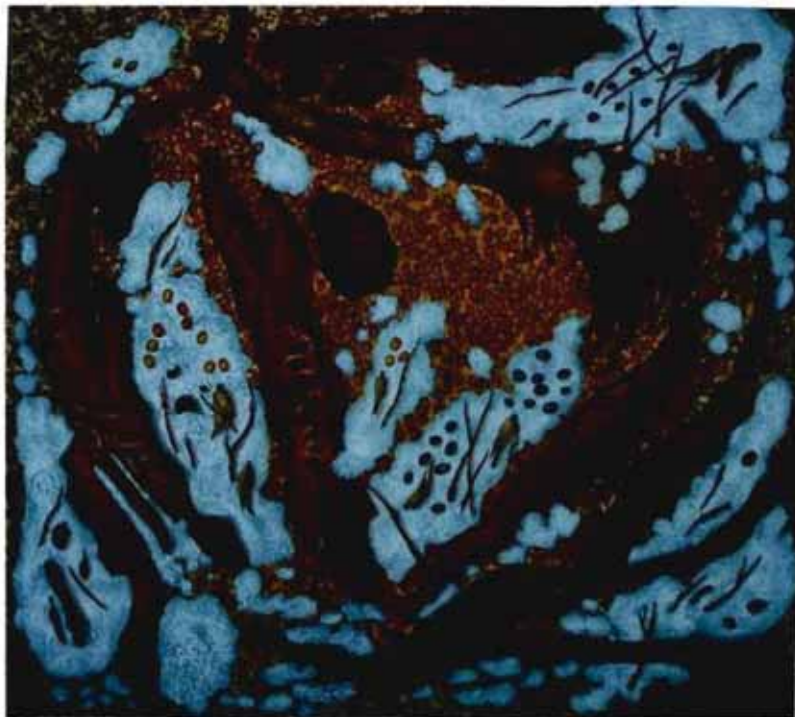

ภาพที่ 23 ผลงานก่อนศิลปินนิพนธ์ ระยะที่ 2 ชั้นที่ 2

ชื่อภาพ (เมื่อด) กระบก

ขนาด 60 x80 cm.

เทคนิค สีอะคริลิก

ภาพที่ 24 ผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ ระยะที่ 2 ชั้นที่ 3
ชื่อภาพ (เม็ด) กระบก
ขนาด 120 x150 cm.
เทคนิค สี่ะคราลิก

ภาพที่ 25 ภาพร่างผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 1

ภาพที่ 26 ผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 1

ชื่อภาพ ข้างเล้า (ไก่)

ขนาด 160 x 210 cm.

เทคนิค สีอะคริลิก

ภาพที่ 27 รายละเอียดของผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 1

ภาพที่ 28 รายละเอียดของผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 1

ภาพที่ 29 รายละเอียดของผลงานศิลปะนิพนธ์ชิ้นที่ 1

ภาพที่ 30 รายละเอียดของผลงานศิลปะนิพนธ์ชิ้นที่ 1

ภาพที่ 31 รายละเอียดของผลงานศิลปะนิพนธ์ชิ้นที่ 1

ภาพที่ 32 รายละเอียดของผลงานศิลปะนิพนธ์ชิ้นที่ 1

ภาพที่ 33 ภาพร่างผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 2

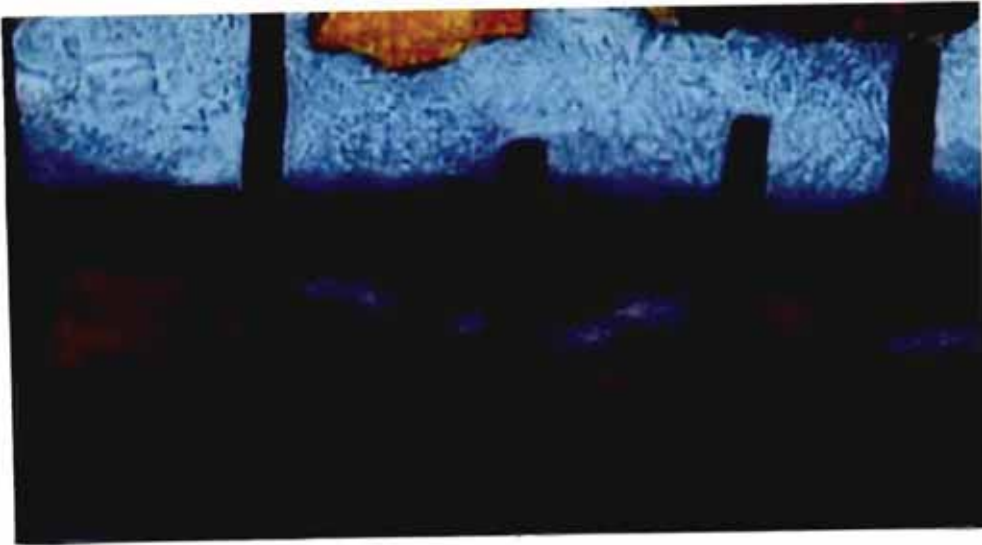

ภาพที่ 34 ผลงานศิลปินจีน ชั้นที่ 2

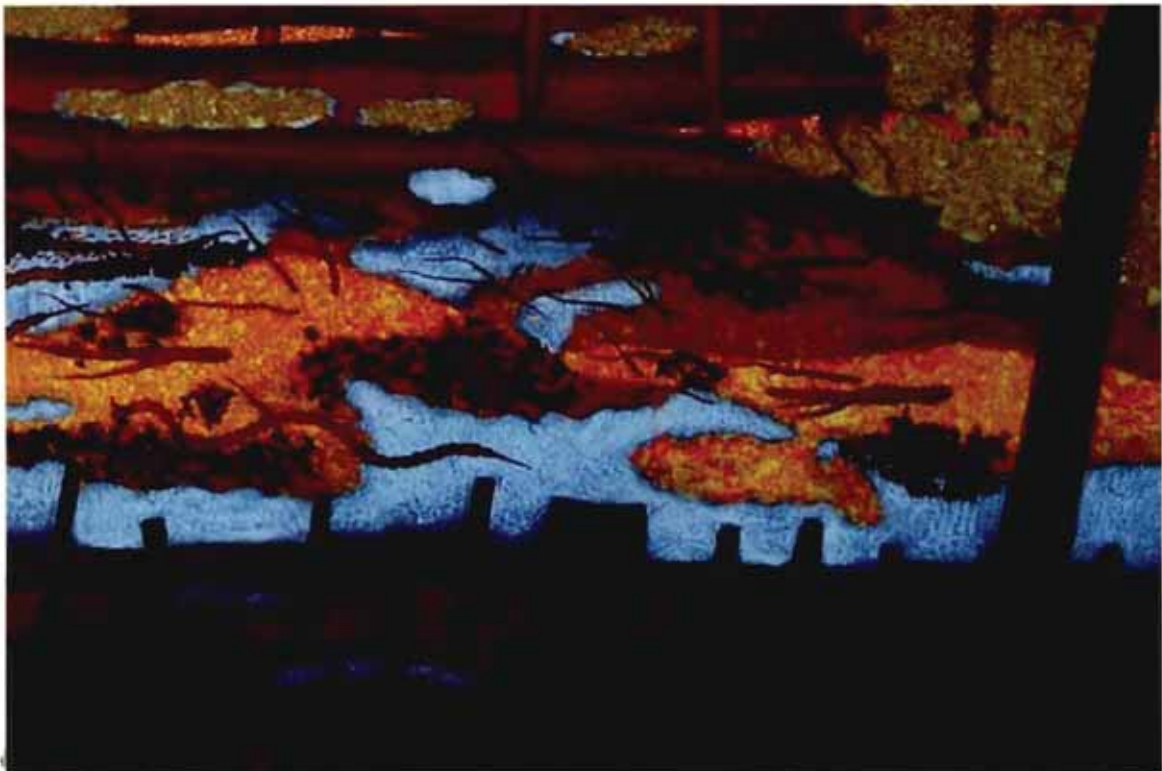
ชื่อภาพ ลานตากข้าว

ขนาด 180 x 210 cm.

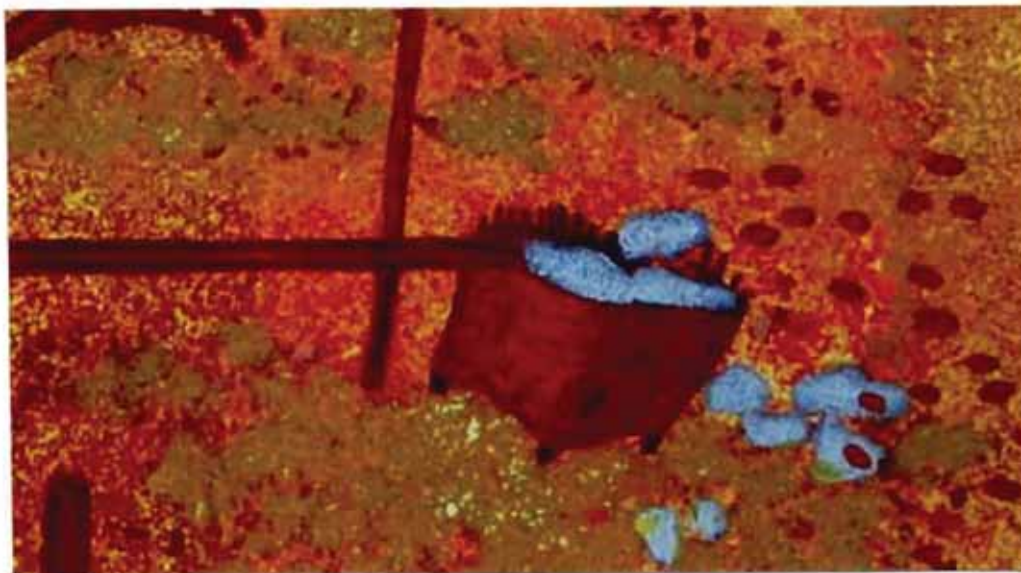
เทคนิค สีอะคริลิก

ภาพที่ 35 รายละเอียดของผลงานศิลปนิพนธ์ชั้นที่ 2

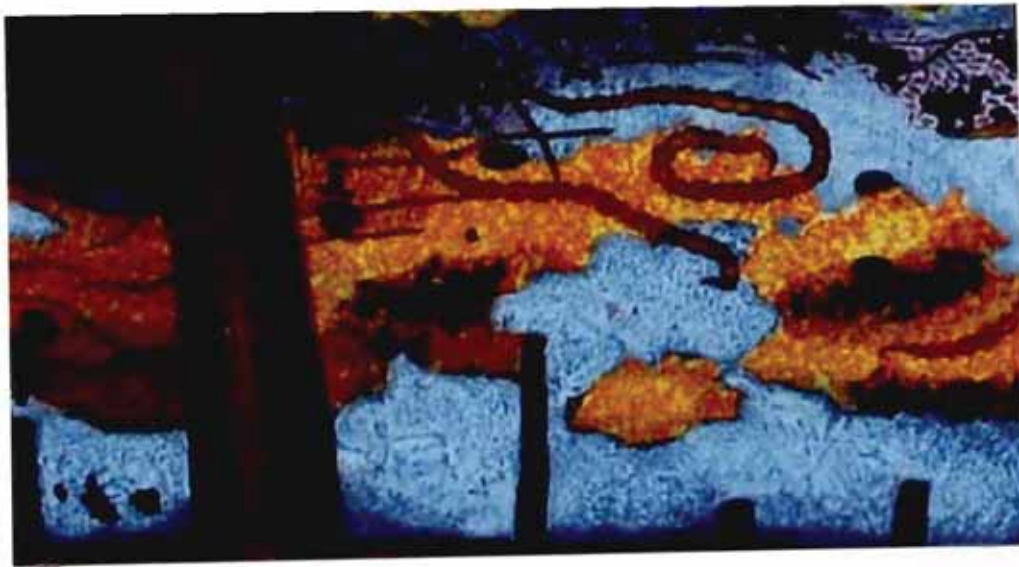
ภาพที่ 36 รายละเอียดของผลงานศิลปนิพนธ์ชั้นที่ 2

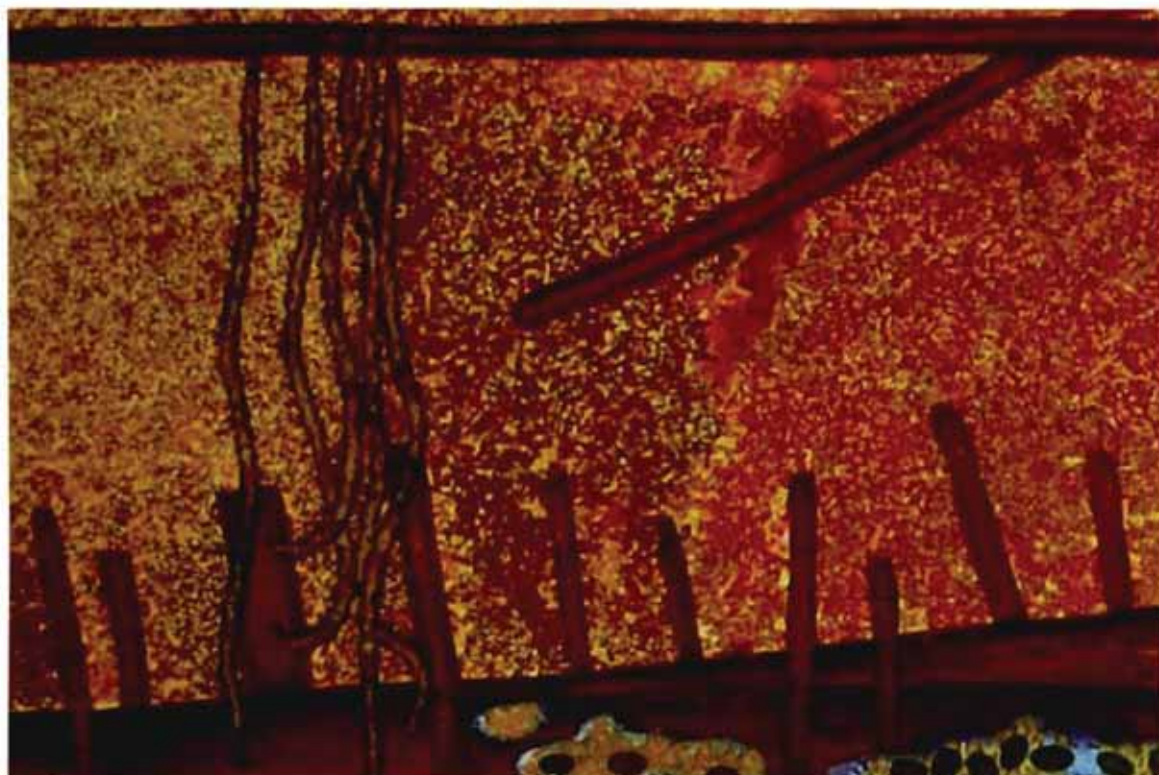
ภาพที่ 37 รายละเอียดของผลงานศิลปนิพนธ์ชั้นที่ 2

ภาพที่ 38 รายละเอียดของผลงานศิลปนิพนธ์ชั้นที่ 2

ภาพที่ 39 รายละเอียดของผลงานศิลปนิพนธ์ชั้นที่ 2

ภาพที่ 40 รายละเอียดของผลงานศิลปนิพนธ์ชั้นที่ 2

ภาพที่ 41 ภาพร่างผลงานศิลปนิพนธ์ชั้นที่ 3

ภาพที่ 42 ผลงานศิลปินนิพนธ์ ชั้นที่ 3

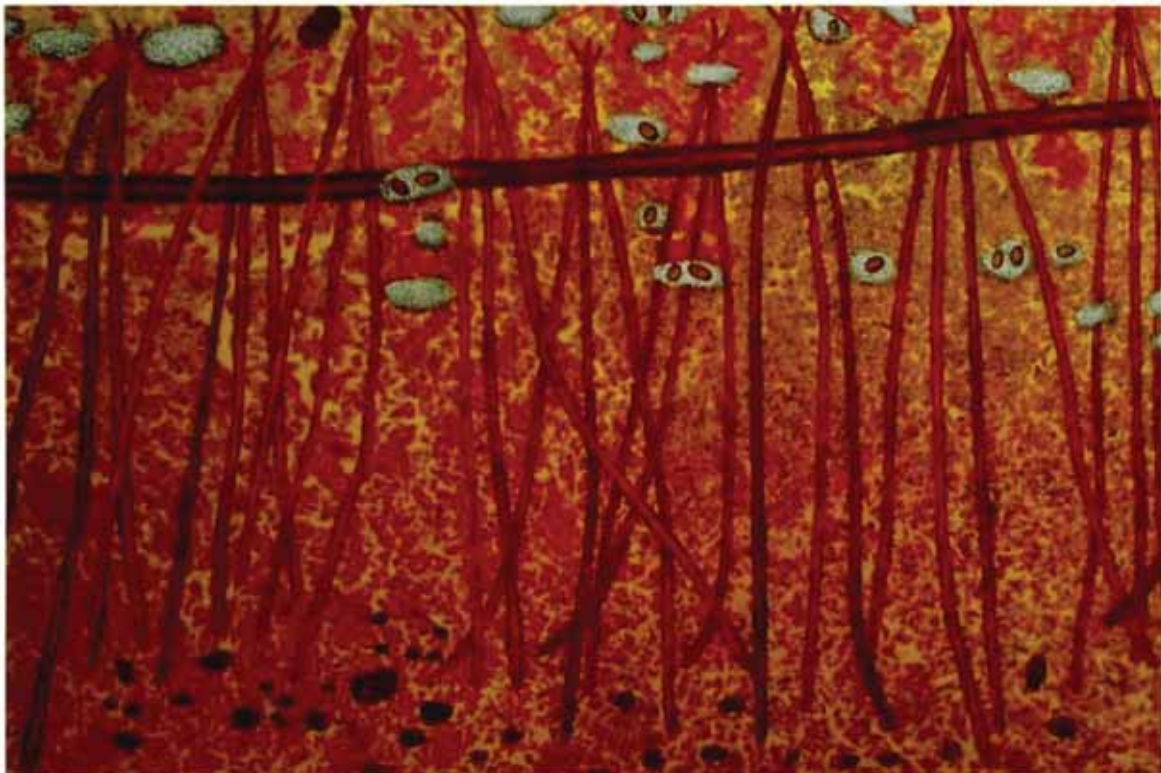
ชื่อภาพ ลานตากข้าว

ขนาด 180 x 210 cm.

เทคนิค สีอะคริลิก

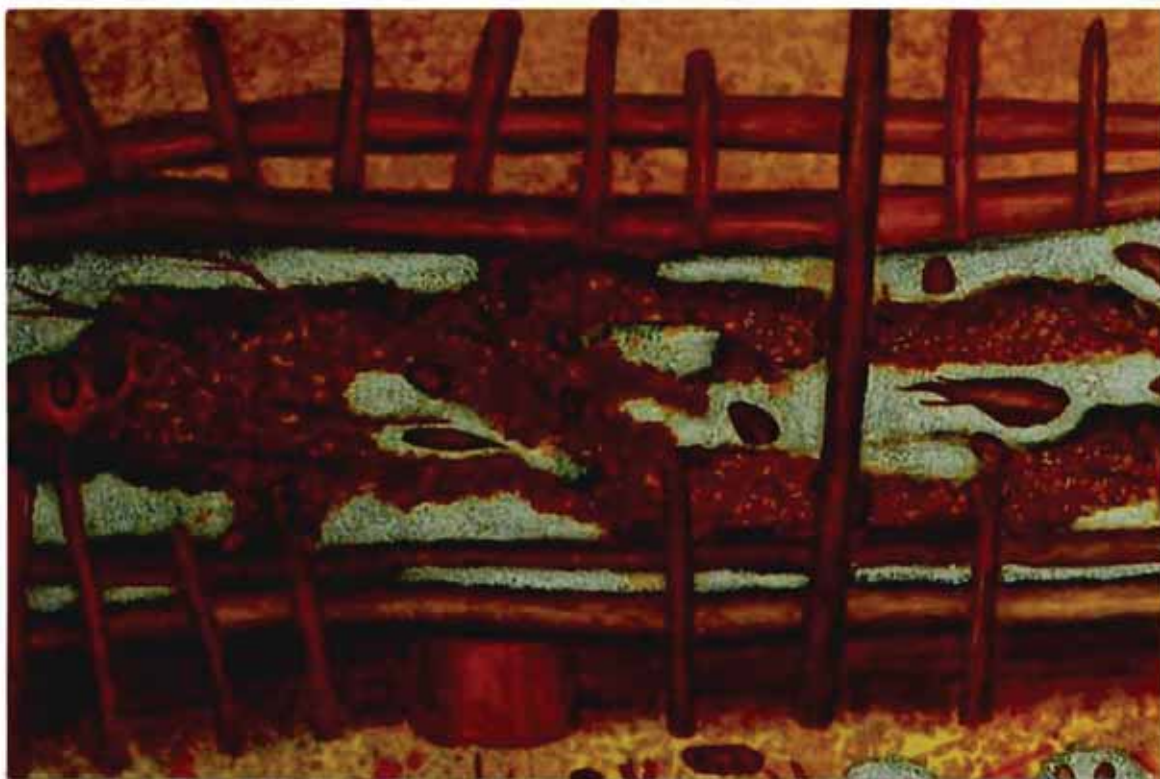
ภาพที่ 43 รายละเอียดของผลงานศิลปนิพนธ์ชั้นที่ 3

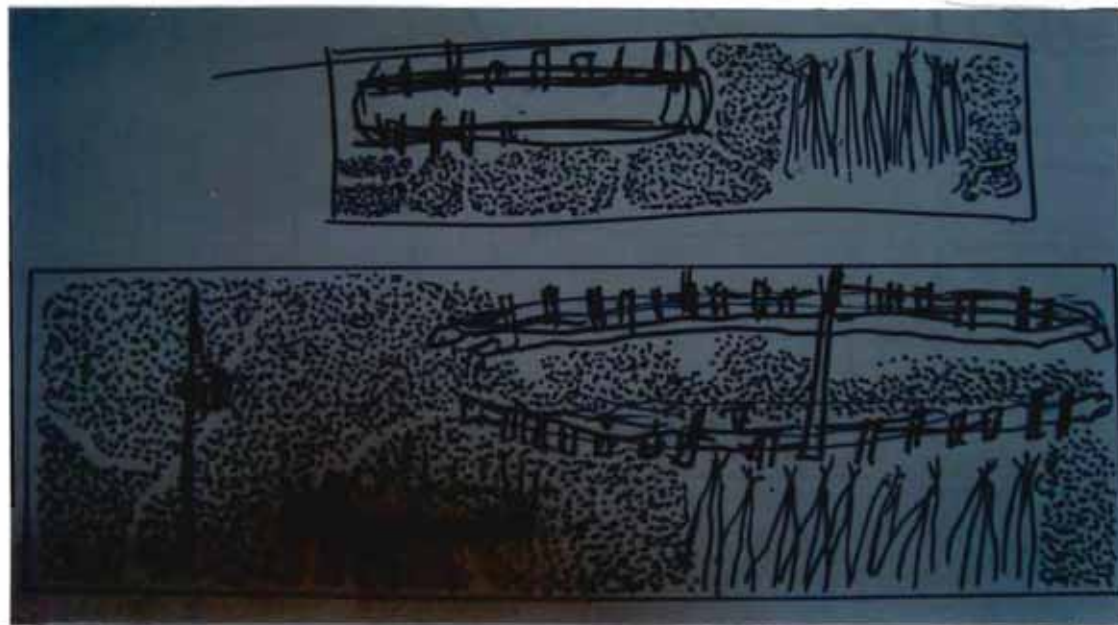
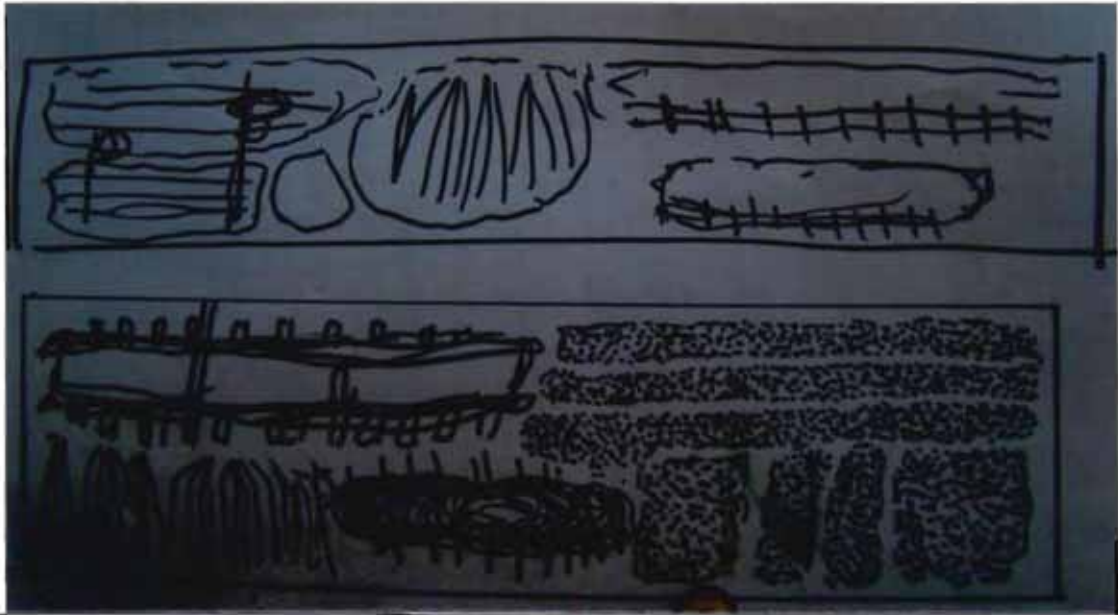
ภาพที่ 44 รายละเอียดของผลงานศิลปนิพนธ์ชั้นที่ 3

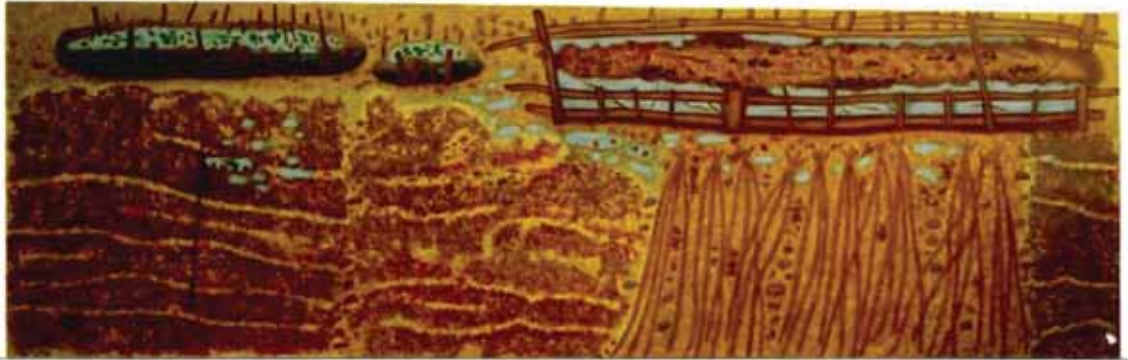
ภาพที่ 45 รายละเอียดของผลงานศิลปะนิพนธ์ชิ้นที่ 3

ภาพที่ 46 รายละเอียดของผลงานศิลปะนิพนธ์ชิ้นที่ 3

ภาพที่ 47 ภาพร่างผลงานศิลปนิพนธ์จีนที่ 3

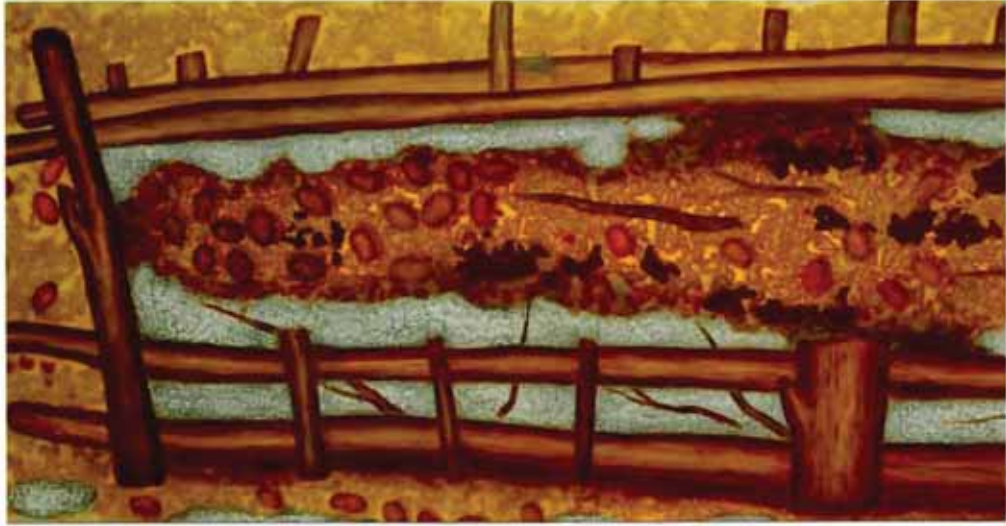

ภาพที่ 48 ผลงานศิลปินพจน์ ชั้นที่ 3

ชื่อภาพ ลานตากข้าว

ขนาด 180 x 210 cm.

เทคนิค สีอะคริลิก

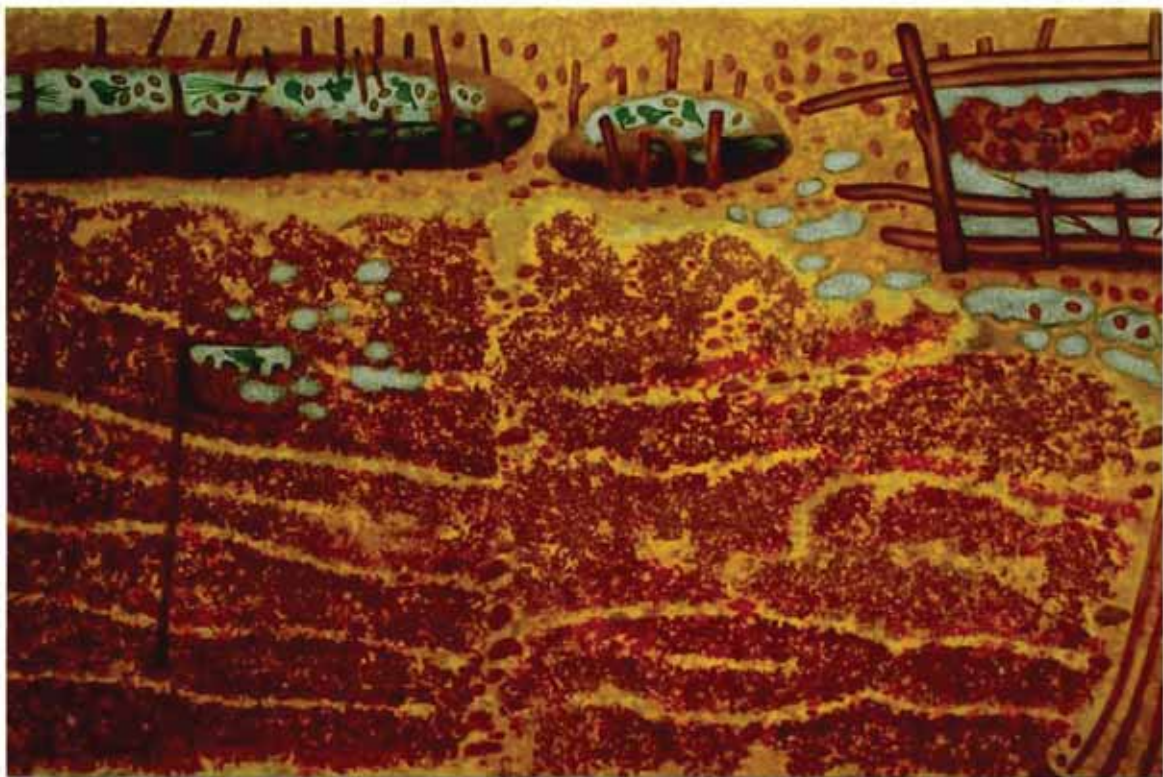
ภาพที่ 49 รายละเอียดของผลงานศิลปนิพนธ์ชั้นที่ 3

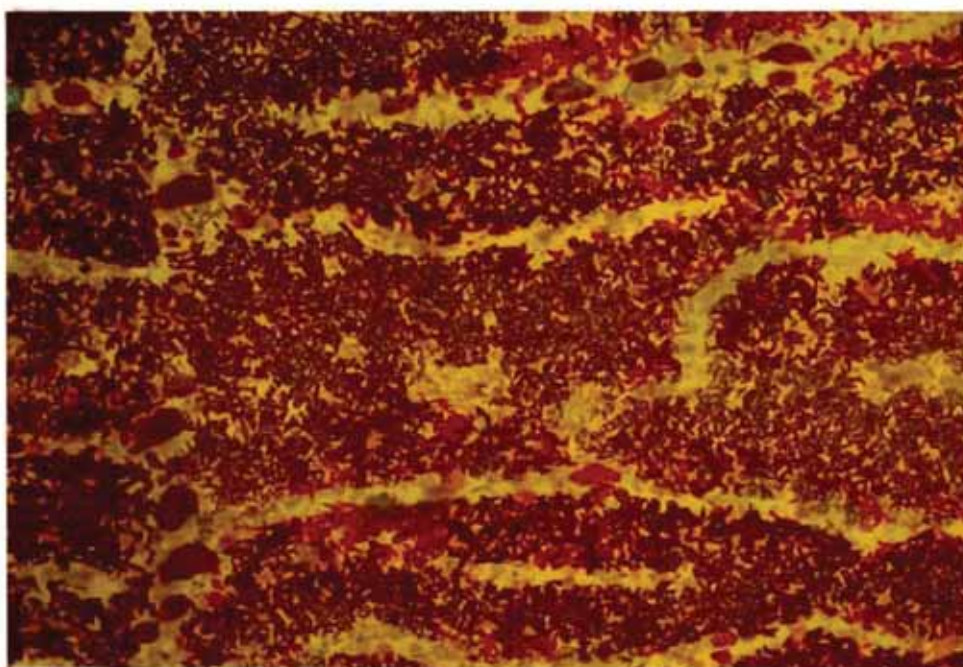
ภาพที่ 50 รายละเอียดของผลงานศิลปนิพนธ์ชั้นที่ 3

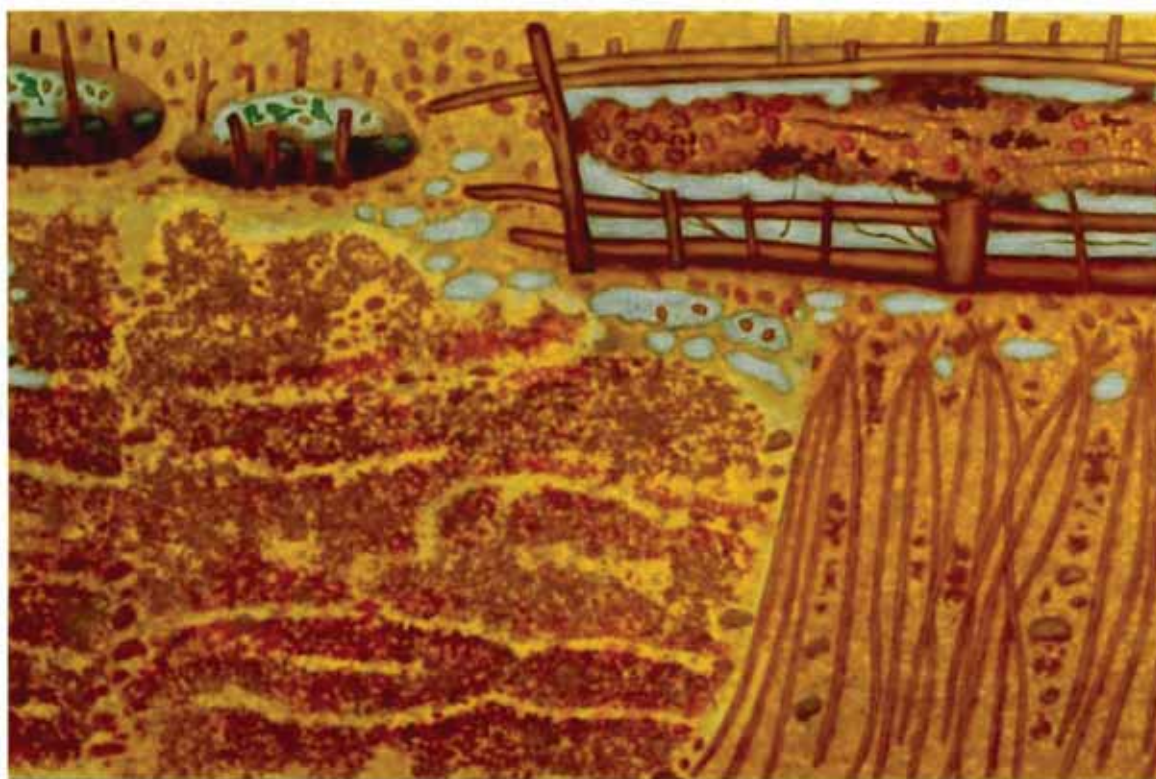
ภาพที่ 51 รายละเอียดของผลงานศิลปนิพนธ์ชั้นที่ 3

ภาพที่ 52 รายละเอียดของผลงานศิลปนิพนธ์ชั้นที่ 3

ภาพที่ 53 รายละเอียดของผลงานศิลปนิพนธ์ชั้นที่ 3

ภาพที่ 54 รายละเอียดของผลงานศิลปนิพนธ์ชั้นที่ 3

บทที่ 5

การวิเคราะห์ผลงานศิลปนิพนธ์

เนื้อหา เรื่อง รูปแบบ เทคนิค

จากการที่ข้าพเจ้าได้วิเคราะห์ การทำงานซึ่งเป็นการพัฒนาทางความคิด รูปแบบ ที่ไม่หยุดนิ่ง ข้าพเจ้ามีความตื่นตื้นกับเนื้อหา เทคนิค ซึ่งมันจะทำให้เกิดเป็นจินตนาการใหม่ๆ ที่ได้มาจากเนื้อหาสาระ ความคิด จนนำไปสู่การแสดงออก รวมทั้งเทคนิครวมตัวกันอย่างมีเอกภาพ มีการเน้นรูปทรง น้ำหนัก แสงเงา สี มิติ และบรรยากาศที่ชัดเจนสามารถสร้างจินตนาการและความรู้สึกต่างๆ ได้ดีขึ้น ในตัวผลงานมีความสมบูรณ์ขึ้น จากการปรับปรุงรูปแบบในการแสดงออก การเปลี่ยนมุมมองที่กว้างขึ้น พยายามแก้ไขและพัฒนาโดยตลอด ผลงานจึงมีลักษณะพิเศษ สามารถแสดงบุคลิกลักษณะและความชอบเฉพาะตัวได้ดี ด้วยรูปแบบกึ่งนามธรรม (SEMI-ABSTRACT) ความผสมกลมกลืนของภาพมีความสมบูรณ์ ลงตัว ตรงตามวัตถุประสงค์

บทที่ 6

บทสรุปการสร้างสรรค์ผลงาน

การสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ชุดนี้ มุ่งแสดงออกถึง จิตวิญญาณแห่งชนบทที่ได้จาก ประสบการณ์ และจากข้อมูลจากธรรมชาติ จากคนรอบข้าง ในสภาพแวดล้อมแบบธรรมชาติ ความเป็นอยู่ ด้วยการพัฒนารูปแบบ ความคิด และเทคนิคโดยตลอดนั้น เป็นการเรียนรู้แก้ปัญหาในการทำงานในช่วงหนึ่งเท่านั้น ยังมีหลายส่วนที่จะต้องปรับปรุง แก้ไข ค้นคว้าต่อไปไม่รู้จบ

ข้าพเจ้ามีความประทับใจ และพึงพอใจในเรื่องของการดำเนินชีวิตในชนบท ความงามที่เกิดจากอุปนิสัยใจคอที่เป็นมิตรผูกพันกัน ความสงบ ความบริสุทธิ์ของธรรมชาติ รวมทั้ง วัฒนธรรมต่างๆ ในชนบท ทำให้เกิดแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ ผลงานศิลปนิพนธ์ชุดนี้จน สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี สามารถแสดงเจตนารมณ์ที่ตรงตามเป้าหมายที่ได้ตั้งเอาไว้

ผลงานศิลปนิพนธ์ได้สำเร็จไปในช่วงหนึ่ง มิใช่หมายความว่าการทำงานศิลปะของข้าพเจ้า จะสิ้นสุดลงเพียงเท่านั้น จะต้องพยายามพัฒนาและหาประสบการณ์ใหม่ๆ เพราะในตัวตนศิลปะ นั้น มิได้แสดงความถูกต้องเป็นเป้าหมาย แต่เป้าหมายนั้นศิลปะต้องแสดงออกถึง อารมณ์ ความรู้สึก จินตนาการ ของผู้สร้างสรรค์ ทุกสิ่งทุกอย่างจึงเป็นไปได้เสมอในการสร้างสรรค์งาน ศิลปะ

รายชื่อศิลปนิพนธ์

1. “ข้าวเล้าไก่”	ขนาด 160 x 210 cm.	เทคนิค สีอะคริลิก
2. “ลานตากข้าว”	ขนาด 180 x 210 cm.	เทคนิค สีอะคริลิก
3. “ลานตากข้าว”	ขนาด 170 x 120 cm.	เทคนิค สีอะคริลิก
4. “ลานตากข้าว”	ขนาด 100 x 300 cm.	เทคนิค สีอะคริลิก

ประวัติการศึกษา

ชื่อ สุวรรณ ชุมพล Mr. Suwan Chumphol
 เกิด 5 กันยายน 2528
 ที่อยู่ 115 หมู่ 10 ต.โป่งนก อ.เทพสถิต จ.ชัยภูมิ 36230
 โทร 081-5716679

การศึกษา โรงเรียนศิลาทอง
 โรงเรียนชัยมงคลวิทยา
 วิทยาลัยช่างศิลป์สุพรรณบุรี
 มหาวิทยาลัยศิลปากร คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์

เกียรติประวัติ

รางวัลดีเด่น ประกวดวาดภาพ “สมเด็จพระย่า”
 รางวัลชนะเลิศ ลายรดน้ำวิทยาลัยช่างศิลป์สุพรรณบุรี
 รางวัลที่ 3 ออกแบบตกแต่งภายใน วิทยาลัยช่างศิลป์สุพรรณบุรี
 ร่วมเขียนภาพปฏิทิน โครงการพระราชดำริ บริษัทกนกสิน

การแสดงผลงาน

นิทรรศการประถม 2000 จ.ชัยภูมิ
 นิทรรศการมัธยม 2001 จ.ชัยภูมิ
 นิทรรศการศิลปะนักศึกษาวิทยาลัยช่างศิลป์สุพรรณบุรี
 นิทรรศการบัวหลวง ครั้งที่ 30
 นิทรรศการศิลปกรรมรุ่นเยาว์ครั้งที่ 25
 นิทรรศการกลุ่มภาควิชาศิลปะไทยปี 5
 นิทรรศการศิลปนิพนธ์โดยนักศึกษาปีสุดท้าย